MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Ochrana zaměstnanců drůbežáren, drůbežáren a malochovů před nákazou ptačí chřipkou

UPOZORNĚNÍ!

Během výskytu ptačí chřipky v chovech drůbeže může dojít k onemocnění pracovníků drůbežáren, a to v důsledku těsného kontaktu s živými infikovanými ptáky, jejich trusem a jinými jejich tělními tekutinami a sekrety. Rovněž kontakt s kontaminovanými povrchy klecí, potřísněným vybavením nebo místy, kde byli infikovaní ptáci chováni a kontakty s nakaženými uhynulými ptáky mohou u člověka vyvolat infekci, například při mnutí očí nebo nosu anebo vnikne-li peří ptáků za ochranné brýle.

Provozovatelé drůbežáren mají podniknout kroky k tomu, aby ochránili své zaměstnance před nákazou ptačí chřipkou.

Proto je včasná identifikace ohniska nákazy ptačí chřipkou velmi důležitá.

Předkládá se návod preventivních a represivních opatření, který byl zpracován Ministerstvem zdravotnictví ČR ve spolupráci se Státním zdravotním ústavem a Státní veterinární správou.

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV SZÚ

Státní veterinární správa

PREVENTIVNÍ OPATŘENÍ – před propuknutím ptačí chřipky proveďte následující kroky:

Ujistěte se, že máte vypracován pohotovostní plán a určeného odpovědného manažera v případě

1. výskytu ptačí chřipky v chovu
2. výskytu ohniska ptačí chřipky v malochovu zaměstnance
3. výskytu ohniska ptačí chřipky v okolí (přičemž vyslovit podezření na chřipku ptáků u lidí můžeme, jestliže jsou podezření na výskyt chřipky ptáků v okolí cca 10 km od jejich pracoviště)

- Koordinujte svůj plán s příslušnou krajskou veterinární správou, poskytovatelem pracovně lékařských služeb a krajskou hygienickou stanicí (KHS).
- Ujistěte se, že všichni pracovníci jsou seznámeni s plánem reakce na ptačí chřipku a povinnostmi z něj vyplývajících.

Dodržujte postupy biologické bezpečnosti, abyste udrželi ptačí chřipku mimo vaše chovy.

- Udržujte chovy izolované od vnějšího prostředí.
- Zabraňte kontaktu s volně žijícími ptáky.
- Poučte zaměstnance s vlastním malochovem.
- Zajistěte vstup do chovů pouze nezbytným pracovníkům a vozidlům.
- Zajistěte pracovníkům čistý ochranný pracovní oděv, osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP) a dezinfekci.
- Důkladně vyčistěte a dezinfikujte vybavení a vozidla vstupující na farmu a opouštějící ji, včetně pneumatik a podvozku.
- Zajistěte vjezd a výjezd vozidel po dezinfekci pneumatik.
- Nepůjčujte si vybavení nebo vozidla z jiných farem a nepůjčujte vaše vybavení jiným.
- Vyhýbejte se návštěvám jiných drůbežářských farem.
- Pokud navštívíte jiný chov drůbeže, vyměňte si obuv a oblečení před vstupem do vašeho chovu.

Buďte si vědomi příznaků infekce ptačí chřipkou u drůbeže:

- náhlé úhyny bez klinických příznaků nebo symptomů,
- špatná koordinace,
- nedostatek energie a chuti k jídlu,
- vejce s měkkými skořápkami nebo deformovaná vejce,
- snížená produkce vajec,
- snížený příjem krmení,
- fialové zabarvení laloků, hřebenů a nohou,
- otok hlavy, očních víček, hřebenů, laloků a hlezen,
- průjem, výtok z nozder,
- kašel a kýchání.

Okamžitě nahlaste nemocnou nebo umírající drůbež!

- O podezření z výskytu nákazy informujte neprodleně příslušnou KVS
- Včasné odhalení ptačí chřipky je nezbytné pro efektivní bránění jejího šíření.

Buďte si vědomi příznaků infekce ptačí chřipkou u lidí:

- Každý jednotlivý příznak by měl být důvodem k vyšetření na ptačí chřipku – nahlášení příslušné KHS,
- zánět spojivek – konjunktivitida (zarudnutí, otok a bolest v očích a očních víčkách),
- horečka,
- kašel, rýma,
- dýchavičnost, dechová tíseň,
- bolest v krku,
- bolesti svalů,
- bolesti kloubů,
- bolesti hlavy,
- průjem.

PO VYPUKNUTÍ nákazy nebo PODEZŘENÍ na nákazu ptačí chřipkou v chovu podnikněte tyto kroky:

Do potenciálně kontaminovaných prostor noste ochranný pracovní oděv a používejte OOPP následovně:

- pracovní oděv a jednorázová ochranná kombinézy s kapucí,
- obuv, holínky nebo obdobná desinfikovatelná obuv, jednorázové návleky,
- nitrilové rukavice, používáme vnější a vnitřní,
- ochranné brýle, těsné,
- respirátor FFP3, nebo obdobná ochrana dýchacích cest,
- netěsnosti přelepte izolační páskou.

Postup při svlékání (jsou-li zřízeny sprchy a hygienická smyčka):

- sejmutí návleků (v případě gumových holínek jejich desinfekce před vstupem do nečisté šatny),
- zutí gumových holínek,
- sejmutí vnějších rukavic,
- svlečení kombinézy,
- omytí rukavic dezinfekcí
- sejmutí respirátoru a ochranných brýlí,
- sejmutí vnitřních rukavic,
- svlečení pracovního oděvu,
- osprchování (umytí rukou a jejich desinfekce),
- přechod do čisté šatny,
- převlečení do civilního oděvu.

Pracovníci, kteří byli v období 10 dnů před potvrzením výskytu ptačí chřipky při výkonu své pracovní činnosti v přímém kontaktu s chovanou drůbeží bez ohledu na to, zda používali nebo nepoužívali adekvátní OOPP, by měli:

- Po dobu 10 dnů od posledního kontaktu s chovanou drůbeží zvýšeně dbát na hygienu rukou (mytí mýdlem a vodou a následná dezinfekce přípravkem určeným k dezinfekci rukou).
- Po dobu 10 dnů od posledního kontaktu s chovanou drůbeží sledovat svůj zdravotní stav.
- Omezit na minimum kontakt s ostatními osobami, včetně členů společné domácnosti, a při nezbytném kontaktu používat ochranu dýchacích cest – ideálně respirátor FFP2.
- Omezit na minimum kontakt s vlastní drůbeží v malochovu.

V případě výskytu zdravotních potíží (zvýšená teplota či horečka, zánět spojivek, kašel, dýchací obtíže, průjem, zvracení, bolesti břicha) v období sledování zdravotního stavu neprodleně distanční formou (telefonicky) kontaktovat příslušnou KHS, svého praktického lékaře, případně kliniku/oddělení infekčních nemocí, informovat ho o svém pobytu v chovu drůbeže s výskytem ptačí chřipky a řídit se jeho pokyny.